

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

.....

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลักการและเหตุผล

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเป็นหลักประกันองค์กรระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้**มีมาตรการป้องกันการทุจริต** การเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยมีการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ**บริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล**

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะเป็นกลไกของฝ่ายบริหารและในฐานะฝ่ายเลขานุการศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้กำหนดการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นรูปธรรม โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้**พัฒนาเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต”** (Corruption Risk Management Systems: CRMS) และประยุกต์ใช้ ISO 37001 (Antibribery Management Systems : ABMS) ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีการ**ประเมินความเสี่ยงการทุจริต** การจัดทำ**แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต** เพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริตได้อย่างแท้จริง เพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นให้กับประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ตระหนักถึงมาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กร **การให้ความสำคัญของคณะผู้บริหารที่กำหนดนโยบายด้านความเสี่ยงการทุจริต** ที่ไม่ยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และแสดงเจตนาสนับสนุนการสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ และให้พนักงานทุกคนถือเป็น**แนวทางปฏิบัติถ่ายทอดสู่การบริหารงานของสำนักงานโดยเคร่งครัด**

วัตถุประสงค์

- ๑) สร้างมาตรการในการป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
- ๒) ปรับปรุงกลไกการทำงานเชิงรุก หยุด/ยับยั้งช่องทางการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
- ๓) เพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

ประเภทของความเสี่ยงด้านทุจริต

- ประเภทที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ประเภทที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ประเภทที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กระบวนการ/โครงการ ที่ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กระบวนการหรือโครงการที่ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามประเภทหน่วยงาน ดังนี้

๑. หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด จำนวน ๑ กระบวนการ/โครงการ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง

๒. รัฐวิสาหกิจ : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ

๓. องค์การมหาชน : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ **(โดย สอวช. เป็นหน่วยงานประเภทนี้)**

๔. หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ

๕. จังหวัด : จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ (งบพัฒนาจังหวัด /กลุ่มจังหวัด) ของส่วนราชการระดับภูมิภาค

๖. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กทม. สำนักงานเขตใน กทม. และเมืองพัทยา)

(๑) กรุงเทพมหานคร ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ

(๒) สำนักงานเขตใน กทม. ๕๐ เขต และเมืองพัทยา ให้ทำประเมินความเสี่ยงการทุจริต
กระบวนการให้บริการ ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
พ.ศ.๒๕๕๘ ให้คัดเลือก ๑ กระบวนการ

แผนการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ของ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปอย่างมีระบบและการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม สอวช. ได้กำหนดแผนการดำเนินงาน กิจกรรม และระยะเวลาการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ [๑ คือ ตุลาคม ๖๕ - ๑๒ คือ กันยายน ๖๖]											
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๑. เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามแนวทางของ สำนักงาน ป.ป.ท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จัดโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ศปท.อว.)			•									
๒. ศึกษาคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๖ และเข้าร่วมประชุมชี้แจงคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดย สำนักงาน ป.ป.ท.			↔									
๓. ศึกษาและทำความเข้าใจสรุปผลการวิเคราะห์แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และผลประเมินความเสี่ยง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดย สำนักงาน ป.ป.ท.				↔								
๔. จัดประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ สอวช. (ฝ่ายกฎหมายและฝ่ายพัสดุ)						•						
๕. ฝ่ายกฎหมายและฝ่ายพัสดุร่วมประเมินความเสี่ยงการทุจริต จัดทำรายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ ๑, ๑ เมษายน ๒๕๖๖) และเสนอผู้บริหารเห็นชอบเสนอต่อ ศปท.อว. และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์							•					
๖. บริหารแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต จัดทำรายงานผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ ๒, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖) และเสนอผู้บริหารเห็นชอบเสนอต่อ ศปท.อว. และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์										•		

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ของ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

โดยที่ สอวช. เป็นหน่วยงานประเภทที่ ๓ องค์การมหาชน ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ ซึ่งตามประกาศ สอวช. เรื่อง เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ **“โครงการเช่าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall) โดยวิธีคัดเลือก”** มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) (โครงการตามแผนที่มียวงเงินสูงสุด 2 ลำดับแรกไม่ได้ดำเนินการตามแผน)

ขั้นตอนที่ ๒) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยง **“โครงการเช่าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)” งบประมาณ ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยคัดเลือก** เป็นการระบุความเสี่ยงขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ที่อาจมีความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน โดยวิธีการค้นหาความเสี่ยงการทุจริตจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ลำดับที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
๑	การกำหนดขอบเขตของงาน (Term of Reference : TOR)	อาจมีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลเฉพาะที่อาจเอื้อให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือเป็นผู้ประกอบการรายที่คุ้นเคย หรือส่งรายละเอียดให้ผู้ประกอบการคู่ก่อน
๒	กำหนดราคากลาง	คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีการกำหนดราคากลางให้ใกล้เคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หรือให้ผู้ประกอบการเพียงรายเดียวเป็นตัวแทน หรือนอมนี เป็นผู้จัดทำราคากลางเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณราคากลางทำให้ราคากลางบางรายการอาจสูงเกินความเป็นจริง
๓	การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การคัดเลือกผู้ประกอบการรายเดิมเพราะง่ายต่อการประสานงาน ๒. คณะกรรมการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา
๔	การจัดทำสัญญา	เจ้าหน้าที่พัสดุอาจมีการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับรายละเอียดขอบเขตของงาน (TOR) ตามที่ผู้ประกอบการเสนอมาให้ใหม่ เพื่อให้เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ และคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก พิจารณาเห็นชอบและมีมติให้แก้ไขสัญญาเพิ่มเติม

ลำดับที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
๕	การบริหารสัญญาและการตรวจรับงาน	๑. คณะกรรมการตรวจรับอาจมีการพิจารณาตรวจรับงานไปก่อนที่ผู้ประกอบการจะส่งมอบให้ครบถ้วนถูกต้องตามสัญญา ๒. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจประเมินผู้ประกอบการไม่ตรงความเป็นจริงเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการได้ผลประโยชน์ที่ดี

ขั้นตอนที่ ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สอวช. กำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ “โครงการเช่าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)” โดยอ้างอิงจากคู่มือการบริหารความเสี่ยงของ สอวช. ที่กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือความถี่ของโอกาสเกิดของ สอวช. กำหนดไว้ ๕ ระดับ คือ

๕ (สูงมาก)	มีโอกาสเกิดสูงมาก (>๘๐% หรือปีละ ๖ ครั้งขึ้นไป)
๔ (สูง)	มีโอกาสเกิดสูง หรือเกิดขึ้นบ่อยครั้ง (>๕๐-๘๐% หรือปีละ ๒-๕ ครั้ง)
๓ (ปานกลาง)	มีโอกาสเกิดปานกลาง หรือเกิดขึ้นบางครั้ง (>๒๐-๕๐% หรือปีละครั้ง)
๒ (น้อย)	อาจมีโอกาสเกิดน้อย หรือเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง (๑๐-๒๐% หรือ >๑-๓ ปีต่อครั้ง)
๑ (น้อยมาก)	มีโอกาสเกิดน้อยมาก หรือเกิดขึ้นได้ในกรณียกเว้น (<๑๐% หรือ >๓ ปีต่อครั้ง)

เกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) พิจารณาวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสียนั้น โดยกำหนดลักษณะเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน ได้แก่ ภาพลักษณ์ของ สอวช. กำหนดไว้ ๓ ระดับ คือ

ผลกระทบด้านภาพลักษณ์	
๕ (สูงมาก)	มีข้อร้องเรียนการทุจริต และปรากฏว่าทุจริตจริง แสดงถึงการเป็นองค์กร ที่ไม่มีธรรมาภิบาล เช่น การกำหนดนโยบายที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน การออกนโยบายโดยเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง
๔ (สูง)	มีข้อร้องเรียนการทุจริตจากภายนอกองค์กรจนเป็นข่าวเกิดการเสียหายต่อภาพลักษณ์ขององค์กร
๓ (ปานกลาง)	มีข้อร้องเรียนการทุจริตภายในองค์กร

การจัดระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix) ของ สอวช.

Risk Assessment Matrix			ระดับของผลกระทบ/ความรุนแรง (Impact)				
			น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ระดับของความเป็นไปได้ที่จะเกิด (Likelihood)			๑	๒	๓	๔	๕
	สูงมาก	๕					
	สูง	๔					
	ปานกลาง	๓					
	น้อย	๒					
	น้อยมาก	๑					

คำอธิบายการบริหารความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยงของ สอวช.

ระดับความเสี่ยง	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมาก ต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง		ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ต่ำ		ระดับที่ยอมรับได้ ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

(๑) แบบรายงานที่ ๑ แบบรายงานการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน (อ้างอิงตาราง form_gov_สอวช_27072566_Final.xls)

ขั้นตอนที่ ๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สอวช. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตโดยนำประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่ระบุแต่ละขั้นตอนของกระบวนการของการจัดซื้อจัดจ้าง “โครงการเช่าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)” มาให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตอ้างอิงจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) เพื่อสรุปเป็นระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ ดังนี้ (๒) แบบรายงานที่ ๒ แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน (อ้างถึงตาราง form_gov_สอวช_27072566_Final.xls)

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การกำหนดขอบเขตของงาน (Term of Reference : TOR)	อาจมีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่อาจเอื้อให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือเป็นผู้ประกอบการรายที่คุ้นเคย หรือส่งรายละเอียดให้ผู้ประกอบการดูก่อน	๒	๕	สูง
๒	กำหนดราคากลาง	คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีการกำหนดราคากลางให้ใกล้เคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หรือให้ผู้ประกอบการเพียงรายเดียวเป็นตัวแทน หรือนอมนิเป็นผู้จัดทำราคากลางเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณราคากลางทำให้ราคากลางบางรายการอาจสูงเกินความเป็นจริง	๒	๕	สูง
๓	การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การคัดเลือกผู้ประกอบการรายเดิมเพราะง่ายต่อการประสานงาน	๒	๔	สูง
		๒. คณะกรรมการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา	๒	๕	สูง
๔	การจัดทำสัญญา	เจ้าหน้าที่พัสดุอาจมีการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับรายละเอียดขอบเขตของงาน (TOR) ตามที่ผู้ประกอบการเสนอมาให้ใหม่ เพื่อให้เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ และคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก พิจารณาเห็นชอบและมีมติให้แก้ไขสัญญาเพิ่มเติม	๑	๕	สูง
๕	การบริหารสัญญาและการตรวจรับงาน	๑. คณะกรรมการตรวจรับอาจมีการพิจารณาตรวจรับงานไปก่อนที่ผู้ประกอบการจะส่งมอบให้ครบถ้วนถูกต้องตามสัญญา	๑	๕	สูง
		๒. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจประเมินผู้ประกอบการไม่ตรงความเป็นจริง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการได้ผลประโยชน์ที่ดี	๑	๕	สูง

ขั้นตอนที่ ๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ระดับ	คำอธิบาย การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความ เข้มแข็ง และดำเนินไปได้อย่าง เหมาะสม ซึ่งช่วยให้ เกิดความมั่นใจ ได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยัง ขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุม ไม่ได้มาตรฐาน ที่ยอมรับได้เนื่องจาก มีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

สอวช. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง “โครงการเช่าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)” พิจารณา**ความเสี่ยงการทุจริตไซเบอร์**จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และ**เลือกความเสี่ยงที่อยู่ในไซเบอร์** ในลำดับต่อมา และได้ดำเนินการคัดเลือกขั้นตอนการดำเนินงานที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่ควรจะทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตซึ่งจำเป็นกับกระบวนการมากที่สุด และนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของโครงการที่ทำการประเมินที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) และกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพื่อการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต : โครงการเข้าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)					
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่อาจเอื้อให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือเป็นผู้ประกอบการรายที่คุ้นเคย หรือส่งรายละเอียดให้ผู้ประกอบการดูก่อน	- ตรวจสอบขอบเขตของงานก่อนเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้มีผู้เสนอราคาอย่างน้อย ๓ ราย ที่สามารถเข้าแข่งขันได้ - ให้ความรู้แก่พนักงาน และสร้างความตระหนักรู้ในความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	- เจ้าหน้าที่ พัสดู ให้ข้อเสนอแนะ/ตอบข้อซักถามในประเด็นที่สุ่มเสี่ยง - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้พนักงาน	ช่วงการดำเนินจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดทำ TOR	เจ้าหน้าที่พัสดู/คณะกรรมการกำหนด TOR
๒	คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีการกำหนดราคากลางให้ใกล้เคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หรือให้ผู้ประกอบการเพียงรายเดียวเป็นตัวแทนหรืออนินิ เป็นผู้จัดทำราคากลางเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณราคากลางทำให้ราคากลางบางรายการอาจสูงเกินความเป็นจริง	- สืบค้นผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ เพื่อให้ได้ราคากลางจากท้องตลาด - ให้ความรู้แก่พนักงาน และสร้างความตระหนักรู้ ในความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	- สืบหาราคากลาง โดยสืบจากฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของกรมบัญชีกลาง หรือจากเว็บไซต์บริษัท และแสดงหลักฐานการสืบราคากลางอย่างโปร่งใส - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้พนักงาน	ช่วงการดำเนินจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดทำราคากลาง	เจ้าหน้าที่พัสดู/คณะกรรมการกำหนดราคากลาง
๓	การคัดเลือกผู้ประกอบการรายเดิมเพราะง่ายต่อการประสานงาน	สืบค้นผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน	สืบราคาจากผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีวัตถุประสงค์ตามขอบเขตของงาน และยังไม่เคยให้บริการกับสำนักงานมาก่อน และเชิญชวนให้เข้ายื่นเสนอราคากับสำนักงาน	ช่วงการดำเนินจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดทำราคากลาง	เจ้าหน้าที่/เจ้าของโครงการที่เกี่ยวข้อง
๔	คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือกอาจมีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา	- สำนักงานมีการควบคุม กำกับติดตาม ของคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก - ให้ความรู้แก่พนักงาน และสร้างความตระหนักรู้ ในความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	- ให้คณะกรรมการฯ ลงนามหนังสือรับรองการไม่มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้พนักงาน	ช่วงการดำเนินจัดซื้อจัดจ้าง/จัดทำหนังสือรับรองการไม่มีส่วนได้เสีย ก่อนการประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการ	เจ้าหน้าที่ พัสดู/คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก
๕	เจ้าหน้าที่พัสดูอาจมีการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับรายละเอียดขอบเขตของงาน (TOR) ตามที่ผู้ประกอบการเสนอมาให้ใหม่ เพื่อให้เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก พิจารณาเห็นชอบและมีมติให้แก้ไขสัญญาเพิ่มเติม	- ให้มีการจัดทำสัญญาคุณธรรม (Integrity Contract) ในขั้นตอนการทำสัญญาจ้าง โดยนำสาระสำคัญตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มาประยุกต์ใช้ - สนับสนุนเจ้าหน้าที่พัสดูอบรมและติดตามหนังสือเวียนจาก	- ให้สำนักงาน และคู่สัญญามีการจัดทำสัญญาคุณธรรม - ส่งเจ้าหน้าที่ พัสดูไปอบรม และติดตามหนังสือเวียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ช่วงดำเนินการลงนามสัญญา โดยทำควบคู่ไปพร้อมกับสัญญาเช่า - พัฒนาคำถาม อยู่ตลอดเวลา	เจ้าหน้าที่พัสดู

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต : โครงการเข้าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)					
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสมอ เพื่อพัฒนาความรู้			
๖	คณะกรรมการตรวจรับอาจมีการพิจารณาตรวจรับงานไปก่อนที่ผู้ประกอบการจะส่งมอบให้ครบถ้วนถูกต้องตามสัญญา หรือไม่ตรวจรับงานตรงตามที่ TOR กำหนด	- สำนักงานมีการควบคุม กำกับ ติดตาม ของคณะกรรมการตรวจรับ - ให้ความรู้แก่พนักงาน และสร้างความตระหนักรู้ ในความผิดที่อาจเกิดขึ้น	- มี Checklist การทำตามกฎหมายว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ - มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง - จัดอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้พนักงาน	ช่วงดำเนินการลงนามสัญญา โดยทำควบคู่ไปพร้อมกับสัญญาเช่า	เจ้าหน้าที่พัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับ
๗	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจประเมินผู้ประกอบการไม่ตรงความเป็นจริง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการได้ผลประโยชน์ที่ดี	- ให้มีการจัดทำสัญญาคุณธรรม (Integrity Contract) ในขั้นตอนการทำสัญญาจ้าง โดยนำสาระสำคัญตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มาประยุกต์ใช้	ดำเนินการเปิดเผยสัญญาคุณธรรมขึ้นเว็บไซต์สำนักงาน เพื่อความโปร่งใส	ช่วงดำเนินการลงนามสัญญา โดยทำควบคู่ไปพร้อมกับสัญญาเช่า	เจ้าหน้าที่พัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับ

(3) แบบรายงานที่ ๓ แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน (อ้างถึงform_gov_ สอวช_27072566_Final.xls)

สอว. ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลและสรุปเป็นรายงานตามแบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ ผ่านความเห็นชอบโดย ผอ.สอว. และได้จัดส่งให้ ศปท.อว. เพื่อรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัดตามช่องทาง ประกอบด้วย

การรายงาน สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดรอบการรายงานไว้ ๒ รอบ	
(รอบที่ ๑) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน จัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ ตามแบบรายงานในรูปแบบ ไฟล์ MS Excel โครงการจัดซื้อจัดจ้างให้แนบรายละเอียดประมาณการงบประมาณแต่ละรายการของโครงการ ตามแบบรายงาน ในรูปแบบไฟล์ MS Excel พร้อมรายงานรอบที่ ๑ ทุกโครงการ	แบบรายงานรอบที่ ๑ (๑) แบบรายงานที่ ๑ แบบรายงานการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน (๒) แบบรายงานที่ ๒ แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน (๓) แบบรายงานที่ ๓ แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน (๔) แบบรายงานที่ ๔ แบบรายงานประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้างใช้กับหน่วยงานที่ประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
(รอบที่ ๒) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายงานผลหรือความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงานจัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ตามแบบรายงานในรูปแบบไฟล์ MS Excel	แบบรายงานรอบที่ ๒ (๑) แบบรายงานที่ ๕ แบบรายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน
ให้จัดส่งรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ ๑ และรายงานรอบที่ ๒) มายังกลุ่มงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตภาครัฐ กองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐในรูปแบบไฟล์ MS Excel มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Email : risk_29@pacc.go.th	

MS Excel :- form_gov_ สอวช_27072566_Final.xls